

Datum
2020-11-30
Adress

Yttrande

Diarienummer
SBN-2020-958

Till
Kommunstyrelsen

Remiss från kommunstyrelsen - Riktlinjer och omorganisering gällande IT, digitalisering och systemförvaltning, STK-2019-284

Stadsbyggnadsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

I samband med att kommunfullmäktige beslutade om Det digitala Malmö (STK-2016-415) gavs kommunstyrelsen i uppdrag att arbeta fram nya riktlinjer för IT, digital infrastruktur och digitalisering. Digital infrastruktur lyftes senare ut för att utredas vidare i ärende STK-2019-834. Stadskontoret har arbetat fram ett förslag gällande styrning, finansiering och organisering av kommungemensam IT, digitalisering och systemförvaltning i Malmö stad.

Förslaget innebär att:

- IT-enheten och hela eller delar av digitaliseringsenheten samt delar av systemförvaltningen på stadskontoret tillsammans med IT-service på serviceförvaltningen ombildas till en ny kommungemensam IT-organisation och placeras inom serviceförvaltningen.
- Servicenämnden får ansvar för kommungemensam IT.
- Servicenämnden får i uppdrag att årligen till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige bereda ärende om antagande av plan för kommungemensam IT med syfte att fastslå riktningen inför de kommande åren.
- Den nuvarande solidariska finansieringen av kommungemensam IT upphör. Servicenämnden föreslås få ett kommunbidrag för att finansiera kommungemensam IT. För övriga nämnder innebär det att de får lämna ifrån sig kommunbidrag till servicenämnden, och att deras kostnader för kommungemensam IT samtidigt minskar med motsvarande belopp.
- Kommunstyrelsen ges ansvar för att besluta om riktlinjer för kommungemensam IT och anvisningar för rapportering från servicenämnden avseende planering och uppföljning av kommungemensam IT.

Yttrande

Allmänna synpunkter

Stadsbyggnadsnämnden vill inledningsvis framföra att de föreslagna förändringarna och riktlinjerna är relevanta och förslaget grundas på ett utrednings- och analysarbete där stadens

förvaltningar varit involverade. Samtidigt kan konstateras att många frågor återstår att hantera och i detta arbete är det viktigt att stadens förvaltningar fortsatt involveras. De föreslagna förändringarna förväntas resultera i ett mer strukturerat arbetssätt med uttalade ansvarsområden, tydligare planering och transparenta beslutsprocesser. Det fortsatta arbetet bör präglas av ett bra samarbete mellan stadens förvaltningar och den centrala IT-organisationen som kännetecknas av helhetssyn, lösningsorientering, ständiga förbättringar och ett aktivt intresse och ansvar för den gemensamma leveransen.

Stadsbyggnadsnämndens synpunkter på förslaget tar sin utgångspunkt i de två frågor som återfinns i remissunderlaget och är strukturerat enligt rubrikerna i förslaget till riktlinjer.

Ger riktlinjerna tydlighet för nämnden/förvaltningen för hur staden arbetar tillsammans med IT och digitalisering?

Servicekommitténs ansvar för kommungemensam IT

Stadsbyggnadsnämnden är positivt inställd till att kommungemensam IT finansieras genom omfördelat kommunbidrag från övriga nämnder till servicekommittén. Detta är helt i linje med stadens arbete med att minska onödig administration. Omfördelningen behöver ske transparent utifrån 2020 års kostnader för kommungemensam IT och eventuella kostnadsökningar måste hanteras genom utökad ram för servicekommittén.

Stadsbyggnadsnämnden vill även lyfta fram behovet av en hållbar finansieringslösning för eventuella utökningar av basleveransen för kommungemensam IT baserat på behov i förvaltningarnas digitaliseringsarbete.

Serviceförvaltningens ansvar för kommungemensam IT

I förslaget till riktlinjer för IT och digitalisering föreslås att Serviceförvaltningen ansvarar för att årligen skapa en plan för kommungemensam IT. Stadsbyggnadsnämnden är positiv till en planering för kommungemensam IT som utgår från samordnad ledning och styrning mot gemensamma mål och vill särskilt lyfta fram vikten av att:

- Planering och uppföljning av IT och digitalisering behöver ske som en naturlig del i stadens ordinarie budget- och uppföljningsprocess.
- Ledning och styrning av IT och digitalisering interagerar med kommunens övriga styrning. En tydlig struktur för styrning är nödvändig för att motverka spretighet, stuprör och dubbelarbete.
- Digitalisering är en möjliggörare för nya och effektiva lösningar, men ställer samtidigt helt nya krav på organisationen. De trygga och traditionella arbetsmetoderna utmanas och ökar behovet av snabba beslutsprocesser och transparent kommunikation. Att arbeta med årliga planeringscykler kan innebära att det skapas en tröghet som inte gynnar framdriften för digitalisering.

Riktlinjerna för IT och digitalisering föreslår att prioriteringar ska utgå från:

- bättre kvalitet i service mot invånarna
- minskade kostnader för förvaltningarna
- förbättrad arbetsmiljö i staden.

Stadsbyggnadsnämnden föreslår att även ökad innovationsförmåga och digitaliseringstakt kan vara utgångspunkt för prioriteringar. I många fall är en värdeförändring lika viktig som en kostnadsänkning utifrån ett kundperspektiv.

Enligt förslaget till riktlinjer ansvarar Serviceförvaltningen för att tillse att det finns forum för dialog med förvaltningarna. Stadsbyggnadsnämnden anser att det är viktigt att de forum som tillsätts har ett tydligt uppdrag och att fokus är stadens digitaliseringsarbete och behov av satsningar inom kommungemensam IT.

Vidare vill nämnden framhålla behovet av tydliga beskrivningar av vad som ingår i basleveranserna och vilka förväntningar stadens förvaltningar kan ha på dessa leveranser när det gäller servicenivåer, exempelvis med avseende på tillgänglighet.

Förändringsledarna är viktiga för framdriften av digitaliseringsarbetet i förvaltningarna. Stadsbyggnadskontoret har ett behov att arbeta mer datadrivet i verksamhetens processer och förändringsledarna har en viktig roll i detta. Stödet från förändringsledarna bör framöver även utökas i takt med att staden utvecklar lösningar som exempelvis bygger på robotisering, AI och annan ny teknik.

Nämndernas ansvar inom IT och digitalisering

Enligt riktlinjerna ska nämnderna ansvara för att med beaktande av stadens gemensamma digitaliseringsprogram anta en långsiktig planering för att genomföra verksamhetsutveckling med IT.

Stadsbyggnadsnämnden arbetar kontinuerligt med att utveckla och ta tillvara på digitaliseringens möjligheter både för att gynna malmöborna, samhällsaktörer och medarbetare. Stadsbyggnadskontoret har arbetat fram en digital agenda, för åren 2018 – 2022. Den digitala agendan är ett samlat inriktningsdokument för förvaltningens digitala utveckling. Agendan bygger vidare på Det digitala Malmö, Malmö stads digitaliseringsprogram, och är en fördjupning av denna, anpassad till förvaltningens verksamhet och förutsättningar. Den digitala agendan innehåller sju målområden för förvaltningens digitala utveckling och utgör därmed utgångspunkten för hur förvaltningen ska arbeta med och bidra till stadens digitaliseringsarbete.

Förvaltningarnas ansvar inom IT och digitalisering

Enligt riktlinjerna ska respektive förvaltning ansvara för sin förvaltnings verksamhetsutveckling med stöd av IT (digitalisering). Förvaltningsspecifika satsningar ska delges kommungemensam IT för utlåtande och rekommendation. Stadsbyggnadsnämnden vill framhålla vikten av att gränssnitten mellan förvaltningen och centrala IT är tydliga. De utlåtanden kommungemensamma IT ska lämna avseende förvaltningsspecifika satsningar bör präglas rådgivning och aktivt stöd för att på bästa sätt stötta förvaltningarna.

De föreslagna riktlinjerna framhåller att det är respektive förvaltning som ansvarar för sin verksamhetsutveckling med stöd av IT (digitalisering). Stadsbyggnadsnämnden vill framhålla att arbetet med digitalisering i första hand handlar om verksamhetsutveckling och inte nödvändigtvis IT. Arbetet behöver därför utgå från verksamhetens processer och ha ett tydligt kundperspektiv.

För att driva digitaliseringsarbetet på Stadsbyggnadskontoret har en digitaliseringsledare samt ett digitaliseringsteam tillsatts som samordnar aktiviteter utifrån ett kontorsövergripande perspektiv och samverkar med andra parter inom och utanför staden kring digitaliseringsfrågor. För verksamhetsnära IT finns en IT-enhet med en IT-chef.

Principer för digital informationshantering

Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på att informationshanteringen lyfts i förslaget till riktlinjer och delar bilden att den digitala informationen är en strategisk tillgång och en förutsättning för att kunna utveckla staden och bedriva ett framgångsrikt digitaliseringsarbete.

Samhällsbyggnadsprocessen är en komplex process med många olika aktörer och intressenter där en stor mängd data och information hanteras och bearbetas i olika skeden. En viktig del av digitaliseringen handlar om att säkerställa att de digitala modeller och den information som överlämnas som beslutsunderlag går att använda och bygga vidare på när nästa fas eller delprocess inleds, ett obrutet digitalt informationsflöde. För att detta ska fungera behöver den information som ska delas vara digital och i ett format som gör att den kan användas genom hela kedjan. Förutom det obrutna digitala flödet av information skapas också större möjligheter till transparens i arbetsprocesserna när information tillgängliggörs och delas, vilket möjliggör effektiviseringar och utveckling av nya arbetsprocesser.

Informationen behöver organiseras systematiskt och enligt standarder som dels underlättar samarbeten, dels underlättar en effektiv informationsförvaltning i verksamheterna. Informationen ska vara transparent, tillgänglig, förståelig och tillförlitlig.

En framgångsrik digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen förutsätter att:

- strukturerade processer och informationsmängder utvecklas och tillgängliggörs genom informationsmodeller
- rätt information till processerna är tillgänglig
- systemstöd kan utvecklas baserat på processer och information.

Dessutom behöver stadsövergripande riktlinjer avseende vissa metadata tas fram för att möjliggöra en god informationshantering i hela staden, exempelvis ägare och uppdateringsfrekvens.

För stadsbyggnadskontorets fortsatta digitalisering behöver den centrala IT-organisationen kunna erbjuda ett stöd i arbetet med att uppfylla punkterna ovan så att nödvändiga informationsmodeller, API-tjänster och e-tjänster kan tas fram. Utöver detta är det viktigt att det finns teknisk infrastruktur för att erbjuda externa dataleveranser i form tjänster.

Hur ser nämnden på den föreslagna besluts- och behovsprocessen för kommungemensam IT och dess prioriteringar?

Enligt förslaget ska serviceförvaltningen ansvara för att årligen skapa en plan för kommungemensam IT som ska bygga på förvaltningarnas behov.

Stadsbyggnadsnämnden vill lyfta fram vikten av en strukturerad samverkan inom vilken förvaltningarna ger underlag till serviceförvaltningen för en stadsövergripande gemensam behovsbild. Det är viktigt att inte separata spår skapas för detta utan att arbetet implementeras i stadens budget- och uppföljningsprocess.

ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

sekreterare

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]